

VECKOBLADET 41

ORGAN FÖR VPK och KU i LUND · UTKOMMER FREDAGAR

Bredgatan 28, 222 21 Lund. Telefon: 046/13 82 13. Torsd. 19 - 21. Lörd. 10 - 12.

Postgiro: 17 459 - 9. Pren. 15 kr/halvår.

1977 3:e årg.

Fredagen den 16 december

BLY, BARN OCH BILAR

Det är inte ofta som kommunistiska organ som VB har anledning att uttala sej berömmande om borgerliga statsråd. Nu bör det emellertid påpekas, att jordbruksminister Anders Dahlgren reagerade snabbt och bra på produktkontrollnämndens larmrapport om att stadsluftens innehåll av bly från bilarnas avgaser hotar barnens hälsa. Han förebådade åtgärder från regeringen men underströk att det tar tid innan dessa får full verkan, och att det nu därför i första hand gäller för de lokala hälsovårdsnämnderna att agera. Han säger uttryckligen att dessa »kan förbjuda viss trafik i innerstäderna».

Vi vet inte exakt hur det är med blyhalten i lundaluften, för det saknas ordentliga mätningar. Men vi vet rent allmänt att luften är förorenad, och konstigt vore annars, så mycket trafik som här släpps in på trånga och därmed illa ventilerade innerstadsgator. Misstanken om att luften här i stan innehåller hälsofarliga blyhalter är så stark, att det finns anledning att genast ta till åtgärder. På svenska arbetsplatser har ju de anställda tillkämpat sej rätten att via skyddsombuden slå igen produktion vid misstanke om hälsofara. Naturligtvis måste de hälsovårdande myndigheterna i kommunen ha motsvarande befogenhet och skyldighet.

Bilen är boven

Detta är bakgrunden till ett initiativ från vpk:s representant i Lunds hälsovårdsnämnd, Ulla Henriksson. Det är bara att beklaga att den har bordlagts i nämnden av tidsskäl, för här finns faktiskt ingen tid att förlora att döma av blyrapporten. Huvudpunkten i Ulla Henrikssons skrivelse är krav på skyndsamt dämpning av biltrafiken i innerstan. Här räcker det inte med tomgångsförbud o dyl, för vi vet att efterlevnaden är dålig och att polisen inte brukar vara särskilt aktiv när det gäller att hålla efter syndarna. Skrivelsen föreslår därför att man stänger ett antal större parkeringar i innerstan. Som vi vet är det under sin jakt efter lediga p-platser som privatbilisterna utspyr mycket av avgaserna. Om de vet att inga platser finns ger de sej aldrig in i innerstan. Förslaget går därför ut på att man stänger Domus parkeringar på varuhustaket och i Råbygatan, Tempos i Kattesund, det nya Fokus parkering i den egna källaren samt de stora kommunala parkeringarna på Clemenstorget, Mårtenstorget samt under Stadshallen. Detta

kan förvisso gå ut över bilisternas bekvämlighet och butikernas omsättning, men här gäller det faktiskt barnens hälsa.

Mindre bly i bensinen

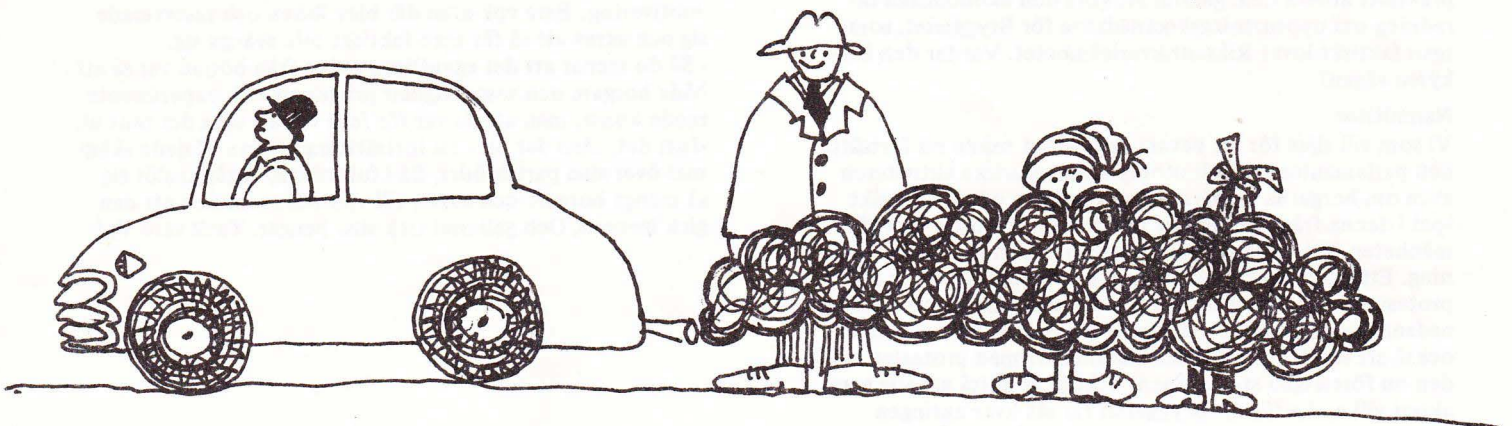
Så småningom gäller det förstås att få ner blyhalten i bensinen och här kommer det väl centrala initiativ. Det är sannerligen inte för tidigt, både den nuvarande och den förra regeringen har nonchalerat de varningsord som tidigare kommit från forskarna, medan man i ett land som Västtyskland började ingripa för flera år sen. Med den flathet som brukar visas inför de s k motorintressena kan man dock vänta sej att det blir tal om generösa övergångsbestämmelser o dyl. Därför finns det också på detta område anledning att ingripa lokalt. Vpk:s skrivelse föreslår att myndigheterna här i stan från och med i vår förbjuder bensinstationerna i kommunen att sälja bensin med annat än låg blyhalt. Ett frågetecken här är att bensinbolagen för att hålla oktantalet uppe i stället blandar i benzen, ett ämne som också kan vara skadligt.

Mätningar behövs

På många håll i innerstan kan man alltså redan nu anta att blyhalten är för hög. Det hindrar inte att den kan vara det även på annat håll. Ett tredje krav är därför att det snabbt startas mätningar för att få veta hur det egentligen ligger till. Dessa mätningar måste starta på alla gator och vägar som gränsar till skolor i barnstugor. I sammanhanget kan man inte låta bli att påminna om vpk:s och många direkt berörda fruktlösa kamp mot förläggningen av en förskola intill genomfartsleden Yttre Ringen på Norra Fäladen. Det blir kanske snart aktuellt att stänga av Yttre Ringen!

Hur är det med den politiska viljan?

Så drastiska åtgärder kräver emellertid att även andra partier än vpk visar politisk vilja. Alla säger sej slå vakt om barnens intressen, men hur är det egentligen när deras hälsa direkt står mot motorintressenas? Låt oss emellertid hoppas att t ex mittenpartiernas representanter i Lund följer den centerpartistiske jordbruks- och miljöministerns klara bud och i enlighet därmed stöder vpk:s krav på snabba åtgärder mot det som hotar våra barns hälsa.

Socialism och demokrati

En av de tyngre motionerna från VPK Lund till VPK:s partikongress i januari 1978 handlar om förhållandena i Östeuropa. Vi ger här en utförlig sammanfattning av motionen.

Inledningsvis fastslås i motionen att VPK kämpar för en socialism där folket har rätt att med allmän och lika rösträtt välja en folkrepresentation och där det råder organisations-, mötes- och demonstrationsfrihet. VPK anser att relationerna mellan de kommunistiska partierna skall grunda sig på självständighet och likaberättigande. Det är varje partis rätt och skyldighet att när så anses befogat öppet kritisera andra kommunistpartier, när dessa för en politik som inte gagnar socialismen.

Norrskensflamman

Denna VPK:s inställning är det många som tvivlar på, menar Lundakommunisterna, trots att gruppen kring tidningen Norrskensflamman, som okritiskt i alla väder tog ställning för Sovjetunionen, nu lämnat VPK. Eftersom många fortfarande är osäkra på var VPK står i de här frågorna, är det viktigt att kongressen nu entydigt ställer sig bakom kritiken mot inskränkningarna i de demokratiska rättigheterna som finns i de socialistiska länderna i Östeuropa.

Charta 77

I Tjeckoslovakien har det bildats en informell och öppen sammanslutning kallad »Charta 77», som vill arbeta för att utvidga de medborgerliga och mänskliga rättigheterna i Tjeckoslovakien och världen. Charta 77 är ingen organisation, den arbetar inte för en förändring av själva samhällssystemet i Tjeckoslovakien, och den har sökt en »konstruktiv dialog med den politiska och statliga makten». Men trots detta förhindras Charta 77 att fritt arbeta för en ur socialistisk synpunkt angelägen utvidgning av demokratiska fri- och rättigheter.

REDAKTIONELLT

Så har nu den borgerliga majoriteten i byggnadsnämnden i Lund givit den slutgiltiga domen över Bryggeriet, genom att fastställa en stadsplan för kvarteret som innebär att Bryggeriet måste rivas och ersättas av bl.a. ett femvånings bostadshus.

Visst är det viktigt med bostäder i centrala Lund; det kravet har VPK kämpat länge för, men ska 40 extra lägenheter få byggas till priset av den gamla fina Bryggeribygnaden? Det tycker inte vi!

Föreningslokaler behövs!

Det finns ett behov av föreningslokaler inne i Lund och vad vore lämpligare och bättre beläget än just det gamla bryggeriet? Antrivningsgruppen i Lund har visat på behovet av lokaler för en massa olika föreningar och statliga myndigheter, något som skulle göra det ekonomiskt bärkraftigt att bevara byggnaden för sådant ändamål. Att det skulle kosta 5-6 miljoner att rusta upp byggnaden är summor som borgerliga kommunalpolitiker gripit helt ur luften... istället för att prata en massa strunt kunde de ju ägna sig åt lite seriöst praktiskt arbete t.ex. genom att göra den ekonomiska utredning om upprustningskostnaderna för Bryggeriet, som man faktiskt lovat Riksantikvarieämbetet. Var tar den kalilen vägen?

Namnlistor

Vi som vill slåss för att bevara Bryggeriet måste nu fortsätta den parlamentariska och utomparlamentariska aktiviteten även om borgarna bedrivit ett synnerligen odemokratiskt spel i denna fråga genom att besluta om rivning innan allmänheten fått yttra sig om stadsplanen och eventuell rivning. Ett led i den parlamentariska kampen just nu är att protestera mot den utställda stadsplanen, som finns på byggnadsnämndens kontor och stadsbiblioteket. VPK kommer också att se till att det sprids namnlistor med protester mot den nu föreslagna stadsplanen. Viktigt är alltså att alla som aktivt vill verka för att Bryggeriet får stå kvar antingen

Wolf Biermann

Sovjetunionen och Tyska demokratiska republiken (DDR) har utvisat och berövat flera av sina medborgare deras medborgarskap. Detta trots att de, liksom de övriga socialistiska länderna i Östeuropa, inte är utsatta för någon akut fara vare sig från yttre eller inre fiender till socialismen. DDR har t.o.m. berövat medborgarskapet från en person som Wolf Biermann, om vars socialistiska uppfattning det inte råder något som helst tvivel. Biermann har t.ex. engagerats av både det spanska och det italienska kommunistpartiet för framträdanden på öppna utåtriktade möten.

Kommittén för arbetarnas försvar

Sommaren 1976 gick grupper av polska arbetare ut i strejker och demonstrationer mot den polska regeringens prispolitik, något som de från vårt partis synpunkt sett borde ha självklart rätt till. Denna rättighet förvägrades dem dock, och flera av arbetarna sattes under en period i fängelse. Som reaktion mot detta bildades »Kommittén för arbetarnas försvar» (KOR). KOR arbetar helt öppet, har klart socialistiska målsättningar, och är inte principiellt fientligt inställt till det polska arbetarpartiet, även om det står i opposition till det. KOR har väddat till den »västerländska vänstern» om stöd.

I motionens att-satser yrkas, att VPK:s partikongress uttalar sitt stöd åt kampen för demokrati och yttrandefrihet i de socialistiska länderna i Östeuropa bl.a. genom att stödja oppositionen kring Charta 77 i Tjeckoslovakien och KOR i Polen. Man kräver också att partikongressen tar avstånd från utvisningen av olikänkande i Sovjetunionen och DDR.

skriver en egen, helt kort skrivelse till byggnadsnämnden eller tar hand om några namnlistor som kan fås genom Eva Wigforss tel. 046/13 26 88 eller på VPK Lunds expedition tel. 13 82 13.

PRESS-STOPP-PRESS-STOPP-PRESS-STOPP-PRESS

Galleri S:t Petri fick pengarna!

-Du, har du hört om det senaste vingleriet? Jag menar det där om Galleri S:t Petri.

-Nej, vad menar du?

-Jo, galleriet, som är organiserat som en stiftelse, hade begärt kommunala bidrag. Men politikerna sa nej - av formella skäl. Om man ger bidrag från kommunen, så måste den ha ordentlig insyn i hur pengarna används, sas det.

-Jamen, det verkar väl juste?

Jodå. Och stiftelsen ändrade sina stadgar så att kommunens egna jurister sa att det var o.k., och konsthallsnämnden hade tidigare sagt att galleriets verksamhet var o.k.

-Bra. Då hade väl galleriet pengarna som i en liten ask!

-Icke. Gubbarna i kommunstyrelsen sa nej i alla fall, utan motivering. Bara vpk-aren där blev ilsken och reserverade sig och skrev att så får man faktiskt inte svänga sig.

-Så du menar att det egentligen redan från början var så att både borgare och sossar ogillar progressiv och experimentell rande konst, men att de var för feiga för att säga det rent ut.

-Just det. Men det blev en fortsättning. Några började skämmas över sina partibröder. Så i fullmäktige i går anslöt sig så många borgare och sossar till vpk-reservationen att den gick igenom. Och galleriet fick sina pengar. Tack vare Vpk.